

MERYEM KORAY

meryem.koray@gmail.com

2019.08.09 04:00

Sistemin mantığı: Doymak bilmezlikle körleşme ele ele....

İnsanın doğaya hükmünün iyi tarafı çoktan geride kaldı; bu hükümlanlık artık lanet haline gelmiş durumda... 4,5 milyar yıldır var olan bu güzelim gezegende, son bir kaç yüz yıl varoluşu değil yok oluşu getiriyor.

İlk atalarımız sayılan Homo-erectus'un kabaca 2 milyon yıla uzanan tarihini bir yana bırakırsak, türümüzün atası sayılan Homo-sapiens'in 60 bin yıllık bir tarihi var.

Bu 60 bin yıl içinde insanın doğayla savaşı hiç bitmemiş olsa da doğaya söz geçirebilmesinin geçmişi endüstri sonrası makinelerle tanışması sonrasında ki, şunun şurasında 300 yılı bile bulmuyor...

Bu 200 küsur yılın, temelde, büyük nimetlerle büyük adaletsizliklerin el ele koştığı kapitalizmin tarihi olduğu da açık.

Bu kısa sürede kapitalizm, bilimi ve teknolojiyi arkasına alarak, demokrasi ve hakları pey diye öne sürerek ve de insanın doymak bilmezliği ile körlüğünü kullanarak öyle bir egemenlik kurdu ki, kendi gerçeğini insanın gerçeği yaptı!...

Oysa bunca teknolojik-bilimsel devrime rağmen eşitlik, özgürlük, adalet anlamında bir "insanlık" kuramaması gibi bu güzelim dünyayı mahvı da yalnız eşitlik ve adalete değil insana ve yaşama karşı olduğunu da gösteriyor!...

Ne var ki egemenliğinin artarak sürmesinde, Wallerstein'ın dediği gibi, insanın homo-economicus olduğuna dair kehanetinin gerçeklik kazanmasının payı da unutulamaz. Yani hikayenin içinde sistem ve insanın işbirliği var. Ne yazık ki, bu işbirliği bugün yeryüzünün mahvına kadar uzanıyor.

Demem o ki, Kaz dağlarının tıraşlanmış tepelerini görüp de içi sızlamayan insan azdır ama neden, nasıl buraya geldiğimizi düşünmek daha önemli... Yalnız burada değil her yerde, yalnız altına karşı ağaçlar değil paraya karşı yeryüzündeki yaşam tehdit altında...

ÇED Raporuna göre 45 bin, uyduya göre 195 bin ağaca kıyılmış; yıkımın yalnız ağaçlarla ilgili olmadığı da açık; kayda girmeyen daha binlerce başka yaşam da yok olmuş durumda.... Madenin işletmeye açılmasının doğada yol açacağı yıkımın daha büyük olacağına da kuşku yok.

O nedenle “vicdan ve su” nöbetine koşmak, madenin başında nöbete durmak “yaşam” adına bir savaş... İnsanın yeryüzüne, yeryüzündeki yaşama sahip çıkması anlamını taşıdığı için de “kutsal” bir savaş...

Ne var ki, Kaz Dağları için nöbete dururken, onun gibi daha binlerce dağın, ovanın, nehrin, sahilin “para” uğruna heba edildiği de unutulamaz. Örneğin Kaz Dağı Dođal ve Kültürel Varlıkları Koruma Derneđi Başkanı Süheyla Dođan Balıkesir Havran’da onlarca altın madeni projesi olduğunu söylerken, “*Bütün bu projelerin hem Çanakkale’de hem Balıkesir’de hem Kaz Dağı’nda hem Madra Dađ’da yapılması halinde bölge gerçekten cehennem haline gelecek*” diyerek tehlikenin yalnız bu bölge için bile görülenin çok üstünde olduğunu hatırlatmakta. Aslında tehlike yalnız bu bölgeyle sınırlı değil; cehennem durumuna gelecek olan da yalnız bu bölge değil; yeryüzü cehenneme dönüşme yolunda...

İklim değişikliği artık bilim insanlarının raporlarındaki bulgulardan çıkıp gün be gün artan afetlerle yaşanmakta. Sistemse, kendinden yana bilimsel (!) tezlerle hala bu raporları çürütmeye çalışıyor; beceriyor da!... Bu becerikliliğinin sonunda da gerçeklerin keyiflerince eğilip büküldüğü “hakikat-sonrası” dediğimiz girdabın içinde buluyoruz kendimizi!

Öyle bir girdap ki, yalnız inkarla kalmıyorlar; en belalı şirketler “yeşil devrim” masalları anlatmaya, “çevre dostu” diye geçinmeye başladılar!

Kısacası yaşam ve insan için tehdit ve tehlike, bugünkü ekonomik ve siyasal sistemin bütününde...

Umut da, gerçekler yüze vurdukça insanların bu dünyaya ilişkin körlüğünün azalmasında...

Adnan Yücel’i şiirinden küçük bir bölümle bitirelim:

*“ne kırlarda direnen çiçekler
ne kentlerde devleşen öfkeler
henüz elveda demediler.
bitmedi daha sürüyor o kavga
ve sürecek
yeryüzü aşkın yüzü oluncaya dek!”*